

III.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 21. Jožefovo 1932 — spominski dan za Maribor. — 22. Odlok o poroštvih pri mešanih zakonih. — 23. K razglasitvi ordinandov v letu 1932. — 24. Slovstvo. — 25. Osebna naznanila.

21.

Jožefovo 1932 — spominski dan za Maribor.

Letošnji praznik sv. Jožefa je za Maribor v dvojnem oziru pomemben spominski dan.

Obhajamo 21. obletnico škofovskega posvečenja prevzvišenega nadpastirja Mons. dr. Andreja Karlina. Lavantinski duhovniki in verniki bodo te dni še posebej molili za blagor svojega škofa.

Obenem preteče letos na Jožefovo 150 let, odkar se je mudil v Mariboru takratni papež Pij VI. (1775—1799). Cesar Jožef II. (1780—1790) je z raznovrstnimi odredbami, ki so segale globoko v verske in bogoslužne zadeve, sveti Cerkvi samovoljno kratil svobodo in njene pravice. Da bi s cesarjem osebno uravnal razmerje med Cerkvijo in državo, se je sveti Oče spomladi leta 1782 napotil na Dunaj. Skozi Ljubljano in Celje je prišel v Maribor dne 18. marca. Grof Henrik Ivan Brandis je imel čast, da je sprejel visokega gosta pod svojo streho. Na Jožefovo, dne 19. marca, je papež zjutraj prisostvoval sveti maši v grajski kapeli, potem je iz lože na Grajskem trgu zbranemu ljudstvu podelil apostolski blagoslov, v dopoldanskih urah pa nadaljeval svojo pot proti Gradcu in Dunaju.¹

Pri spominu na papeža-trpina Pija VI. darujmo molitve in dobra dela za njegovega devetega naslednika Pija XI., ki v enako ali še bolj težavnih razmerah vodi in vlada sveto katoliško Cerkev in mora mnogo trpeti ne le od nasprotnikov verske svobode, ampak čisto od lastnih duhovnih sinov in podanikov. Nam je papež kot naslednik prvaka apostolov sv. Petra namestnik božji na zemlji, nam je vrhovni poglavar Cerkve Kristusove, nam je nezmotljivi učitelj resnice in pravice. Zato obsojamo vsak napad na Njegovo prevzvišeno osebo, vsako krivo tolmačenje Njegovih namenov in ukrepov. V prepričanju, da brez papeža ni katoliške vere in Cerkve, hočemo svetemu Očetu v vseh primerih in pogojih ohraniti zvestobo, pokorščino, ljubezen. V papežu ljubimo Cerkev, v Cerkvi Kristusa, v Kristusu Boga samega.

V tem zmislu in v takih čustvih priporočamo svetemu Jožefu v posebno varstvo sveto Cerkev in njenega poglavarja, svetega Očeta Pija XI.

¹ Dr. Fr. Kovačič, Zgodovina Lavantinske škofije, str. 319 nsl.

Odlok o poroštvih pri mešanih zakonih.

Suprema Sacra Congregatio S. Officii.

~~Decretum de cautionibus in mixtis nuptiis praestandis.~~

~~Contingit aliquando mixta, quae vocantur matrimonia inter catholicum et acatholicum sive baptizatum sive non baptizatum contrahi, praestitis quidem requisitis cautionibus, eo tamen modo ac forma ut earum observantia, praesertim quod spectat ad catholicam proles utriusque sexus educationem, aliquibus in regionibus, adversantibus legibus civilibus, efficaciter urgeri non possit, imo tum a locali auctoritate laica tum a ministro haeretico, invitis quoque parentibus facile queat impediri.~~

Ne lex tam gravis, naturalis ac divini iuris, magno cum innocentium animarum detrimento, frustrata maneat, Emi ac Revmi Dni Cardinales fidei ac morum integritati tutandae praepositi, in plenario conventu habito feria IV die 13 Ianuarii 1932, prae oculis etiam habentes recentes Ssmi Domini Nostri Encyclicas Litteras, quarum initium Casti connubii, stricti sui muneris esse duxerunt, omnium Sacrorum Antistitum nec non parochorum aliorumque, de quibus in canone 1044, qui super mixtae religionis ac disparis cultus impedimentis dispensandi facultate aucti sunt, attentionem excitare et conscientiam convenire, ne dispensationes huiusmodi unquam impertiantur, nisi praestitis antea a nupturientibus cautionibus, quarum fidelem executionem, etiam vi legum civilium, quibus alteruter subiectus sit, vigentium in loco actualis vel (si forte alio discessuri praevideantur) futurae eorum commorationis, nemo praepedire valeat, secus ipsa dispensatio sit prorsus nulla et invalida.

Hanc vero Emorum Patrum resolutionem feria v die 14 eiusdem mensis et anni Ssmus D. N. Pius divinae Providentiae Pp. XI confirmavit et publici iuris fieri iussit, mandans ad quos spectat ut eam servent ac servare faciant.

A. Subrizi, Supr. S. Congr. S. Officii Notarius.

L. ✱ S.

Vsled tega odloka se določa obrazec pismene pogodbe, ki se mora narediti za izpregled zadržkov mešanega zakona (Cann. 1060—1064) in različnosti vere med krščenim in nekrščenim. (Cann. 1070).

Pogodba

sklenjena med podpisanima: samskim ženinom (priimek, ime, čas in kraj rojstva), vere, in samsko nevesto (priimek, ime, čas in kraj rojstva), katoliške vere.

1. (Priimek in ime ženina) se s tem zavežem prostovoljno in od nikogar prisiljen, da hočem dati vse otroke obojega spola, s katerimi bo Bog moj zakon z (priimek in ime neveste) blagoslovil, krstiti po katoliškem obredu in katoliško vzgajati. Zato se odpovem pravici, dati od državne postave pripadnikom veroizpovedi glede verske vzgoje otrok. Tudi se odpovem vsem pravicam, ki bi jih dala v tem oziru državna postava v prihodnje.

Razen tega se zavežem, da ne bom nikoli in nikjer svoje katoliške soproge oviral v izpolnjevanju njenih verskih dolžnosti in v katoliški vzgoji otrok, katere iz tega zakona pričakujeva.

2. (Priimek in ime neveste) sprejemem to jasno in prostovoljno zagotovilo (priimek in ime ženina) in jo potrdim ter izjavim, da je moja trdna in neizpremenljiva volja, a) zvesto, vedno, povsod in v vsakem slučaju se držati katoliške vere in izpolnjevati zapovedi katoliške Cerkve; b) vse otroke obojega spola, rojene mi iz zakona z (priimek in ime ženina), dati krstiti po katoliškem obredu in jih katoliško vzgajati. Zato se odpovem vsem pravicam, katere mi v tem oziru daje ali bi v prihodnje dala državna postava.

3. Oba se zaveževa, da hočeva to pogodbo ves čas svojega zakona neizpremenjeno ohraniti in izrečeva vsako njeno izpremembo že vnaprej kot nedopuščno in neveljavno. To potrjuje, lastnoročen podpis najin, dveh prič in za katoliškega zaročenca pristojnega župnika.

(Kraj), dne

I. I., ženin.

I. I., priča.

I. I., nevesta.

I. I., priča.

I. I., župnik.

Ako imata zaročenca že otroka ali otroke, ki niso po katoliškem obredu krščeni, se dostavi pod 1. »da hočem skrbeti za sprejem v katoliško Cerkev in katoliško vzgojo že rojenega otroka (že rojenih otrok obojega spola, priimek, ime, čas ter kraj rojstva in krsta, obred krsta in veroizpoved) in da hočem dati vse otroke obojega spola«, in pod 2. b) »skrbeti za sprejem« itd., kakor v predstoječem »in vse otroke obojega spola, rojene mi«. Isto velja tudi za slučaj, da se cerkveno poveljavi mešan zakon že poročenih.

Če je nevesta nekatoliška ali kateri izmed zaročencev vdovskega stanu, se seveda pogodba primerno izpremeni.

Ta pismena pogodba se mora vedno obenem z rojstnima in krstnima listoma zaročencev, oziroma z rojstnim in krstnim listom katoliškega zaročenca in z rojstnim listom nekrščene zaročenca, priložiti prošnji za izpregled zadržka mešanega zakona ali raznoličnosti vere med krščenim in nekrščenim. Pogodba se po izvršeni poroki s poročnimi listinami shrani v župnijskem arhivu.

Tozadevno prošnjo je treba sestaviti natančno po navodilu v Oglasniku 1924, št. I. odst. 3, zlasti se morajo navesti važni razlogi za izpregled, kakor tudi znesek v denarju za takso v korist S. C. S. Officii. Ta taksa znaša 100 Din, more pa se po premoženjskih razmerah katoliškega zaročenca znižati ali tudi zvišati.

Posebej se mora v prošnji izrecno omeniti: a) Resna obljuba obeh, da se ne dasta ne pred in ne po katoliški poroki poročiti pred nekatoliškim verskim predstojnikom (Can. 1063). More se ta obljuba sprejeti tudi v pogodbo kot četrta točka. b) Da je moralno gotova izpolnitev v pogodbi danih poroštev (Can. 1061. § 1). c) Da se je katoliški drug opomnil na dolžnost, naj si po previdnosti prizadeva, pridobiti nekatoliškega druga za katoliško Cerkev (Can. 1062), in da je to tudi obljubil.

23.

K razglasitvi ordinandov v letu 1932.

Poleg že razglašanih ordinandov (Oglasnik 1931, XI) prejmeta v tekočem letu še dva lavantinska klerika, ki nadaljujeta svoje bogoslovne študije v inozemstvu, višje redove in sicer:

1. D r ž e č n i k Maks iz Ribnice na Pohorju, gojenec papeževega zavoda »Germanicum et Hungaricum« v Rimu, prejme vse višje redove v Rimu; s u b d i a k o n a t, dne 24. aprila, ki je četrta povelikonočna nedelja; d i a k o n a t, dne 21. maja, ki je kvaterna sobota po Binkoštih, p r e s b i t e r a t, dne 30. oktobra, ki je praznik Kristusa Kralja.

2. O r e š n i k Fran iz Bolfenka na Kogu, gojenec papeževega Zavoda »Institut Catholique« v Parizu, prejme dne 26. marca, ki je Velika Sobota, v Parizu s u b d i a k o n a t; d i a k o n a t, dne 10. julija, ki je nedelja (8. pobinkoštna) slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, v stolni cerkvi sv. Janeza

Krstnika v Mariboru ter presbiterat, dne 7. avgusta, ki je dvanajsta pobinkoštna nedelja, v škofijski kapeli v Mariboru.

Oba kandidata mašništva se morata po posebnem navodilu kn.-šk. ordinariata v svojih domačih župnijah v smislu kanona 998 razglasiti. V drugih župnijah pa se naj obenem z drugimi ordinandi, kot naročuje »Oglasnik 1931, XI.« razglasita iz prižnic vernemu ljudstvu.

24.

Slovstvo.

Dr. J. Jeraj, Sociologija. V Mariboru, 1932. Samozaložba. — Pod tem naslovom je izšla zelo poučna in vsega priporočila vredna knjiga, ki po vrsti obravnava vsa sodobna sociološka vprašanja in jih združuje v pregleden sistem, kakršnega smo dosedaj pogrešali v naši sociološki literaturi. Izvajanja se naslantajo na papežovo okrožnico Quadragesimo anno in na izsledke najslavnejših sodobnih svetovnih sociologov. — Naroča se knjiga pri pisatelju, Maribor, Gledališka ulica 2 in stane s poštnino vred od 15. marca naprej namesto Din 27.— le Din 20.—.

25.

Osebná naznanila.

Imenovanja. Vsled smrti preč. g. dekana Franca Šalamon je imenovan za upravitelja dekanije Rogatec preč. g. Franc Korošec, kn.-šk. konzist. svetnik in nadžupnik pri Sv. Križu na Slatini (2. marca 1932). Za škofijskega voditelja Družbe treznosti je imenovan č. g. Alojz Sunčič, kaplan pri Sv. Križu na Slatini (5. marca 1932).

Umeščena sta bila čč. gg.: P. Remigij Jereb, O. T., za župnika-vikarja v Ormožu (8. febr. 1932) na mesto odpoklicanega P. Cirila Lekšan, O. T., dosedanjega župnika-vikarja v Ormožu, in Štefan Stiper, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. gorami, za župnika v Sromljah (1. marca 1932).

Pocstavljená sta bila čč. gg. Franc Slana, kaplan na Bizeljskem, za provizorja v Pernicah (15. febr. 1932), in Jožef Žekar, kaplan v Rogatcu, za provizorja istotam (2. marca 1932).

Nastavljeni so bili čč. gg.: Jožef Bakan, duhovnik Salezijanske družbe v Murski Soboti, za kaplana v Martjancih (15. jan. 1932); P. Friderik Saller, frančiškan v Brežicah, za kaplana na Bizeljskem (15. febr. 1932), in Alojzij Zdolšek, provizor v Sromljah, za kaplana v Pišecah (1. marca 1932).

Prestavljeni so bili čč. gg. kaplani: Franc Babšek iz Št. Ilja pod Turjakom v Ljubno; Alojzij Potrč iz Pišec v Št. Ilj pod Turjakom in Anton Šparl iz Ljubnega k Sv. Petru pod Sv. gorami (1. marca 1932).

Dopust radi bolezni je dovoljen č. g. Alojziju Zdolšek, kaplanu v Pišecah (od 1. marca 1932).

Umrli sta preč. gg.: P. Ivan Pavec, O. S. B., administrator posestev admontskega samostana v Gornji Radgoni, duhovni svetnik sekovske škofije, dne 16. febr. 1932 v bolnici v Radkersburgu in Franc Šalamon, kn.-šk. konzist. svetnik, dekan in nadžupnik v Rogatcu, dne 1. marca 1932 v Rogatcu. R. I. P.!

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 14. marca 1932.